

Vilniaus universitetas
Medicinos fakultetas

STUDENTŲ MOKSLINĖS VEIKLOS TINKLO LXXVI KONFERENCIJA

Vilnius, 2024 m. gegužės 13–17 d.

PRANEŠIMŲ TEZĖS

Leidinį sudarė

VU MF Mokslo ir inovacijų skyriaus

inovacijų specialistas Kristijonas PUTEIKIS ir

administratorė Rima DAUNORAVIČIENĖ

VILNIAUS
UNIVERSITETO
LEIDYKLA

2024

Mokslo komitetas:

doc. dr. Valdemaras Jotautas
dr. Diana Bužinskienė
prof. dr. Violeta Kvedarienė
prof. dr. (HP) Saulius Vosylius
prof. habil. dr. (HP) Gintautas Brimas
Indrė Sakalauskaitė
Laura Lukavičiūtė
dr. Agnė Abraitienė
doc. dr. Jūratė Pečeliūnienė
prof. dr. Vaiva Hendrixson
doc. dr. Ieva Stundienė
prof. dr. Eglė Preikšaitienė
doc. dr. Birutė Zablockienė
prof. dr. Pranas Šerpytis
Artūras Mackevičius

dr. Žymantas Jagelavičius
doc. dr. Agnė Kirkliauskienė
prof. dr. Marius Miglinas
Žilvinas Chomanskis
doc. dr. Kristina Ryliškienė
prof. dr. Vilma Brukienė
doc. dr. Saulius Galgauskas
Andrius Žučenka
doc. dr. Birutė Brasiūnienė
doc. dr. Jaunius Kurtinaitis
prof. dr. Eugenijus Lesinskas
doc. dr. Goda Vaitkevičienė
prof. dr. Alvydas Navickas
doc. dr. Rima Viliūnienė
prof. dr. (HP) Edvardas Danila

prof. dr. Nomedą Rima Valevičienė
Teresė Palšytė
doc. dr. Vytautas Tutkus
doc. dr. Danutė Povilėnaitė
dr. Viktorija Andrejevaitė
prof. dr. Robertas Stasys Samalavičius
dr. Agnė Jakavonytė-Akstinienė
doc. dr. Jurgita Stasiūnienė
dr. Arnas Bakavičius
prof. dr. Gilvydas Verkauskas
prof. dr. Sigitą Lesinskienė
doc. dr. Marija Jakubauskienė
prof. dr. (HP) Janina Tutkuvienė

Organizacinis komitetas:

Kristina Marcinkevičiūtė
Viktorija Rakovskaitė
Austėja Grudytė
Justina Semenkovaitė
Matas Žekonis
Rokas Žekonis
Milvydė Marija Tamutytė
Augustė Senulytė
Miglė Miglinaitė
Rokas Bartuška
Damian Luka Mialkowskyj
Karina Mickevičiūtė
Jovita Patricija Druta
Emilija Šauklytė

Austėja Račytė
Tadas Abartis
Mindaugas Smetaninas
Rafal Sinkevič
Gerda Šlažaitė
Kamilė Čeponytė
Einis Novičenko
Benas Matuzevičius
Gabriela Šimkonytė
Ieva Ruzgytė
Milda Mikalonytė
gyd. rez. Valentinas Kūgis
gyd. rez. Gabrielė Bielinytė
Vėjas Vytautas Jokubynas

Deivilė Kvaraciejūtė
Julija Pargaliauskaitė
Paulius Montvila
Rūta Bleifertaitė
Alicija Šavareikaitė
Julija Kondrotaitė
Gediminas Gumbis
Joana Leščevskaja
Gabrielė Bajoraitė
Augustinas Stasiūnas
Odeta Aliukonytė
Robertas Basijokas
Elvin Francišek Bogdzevič

ISSN 2783-7831 (skaitmeninis PDF)

© Tezių autoriai, 2024

© Vilniaus universitetas, 2024

IŠPLITUSI KRUMPLYNO MELANOMA: KLINIKINIS ATVEJIS IR LITERATŪROS APŽVALGA

Darbo autorė. Rūta VALIUKEVIČIŪTĖ, IV kursas.

Darbo vadovas. Doc. dr. Saulius GALGAUSKAS, VU MF Klinikinės medicinos institutas, Ausų, nosies, gerklės ir akių ligų klinika.

Darbo tikslas. Išanalizuoti krumplyno melanomos klinikinį atvejį ir apžvelgti naujausią su šia liga susijusią literatūrą.

Darbo metodika. Literatūros apžvalgai naudoti pilno teksto moksliniai straipsniai anglų ir lietuvių kalbomis, publikuoti PubMed duomenų bazėje 2014–2024 metais. Straipsnių paieškai naudoti raktažodžiai: „Ciliary body melanoma“, „uveal melanoma“. Informacija išanalizuota ir palyginta su aprašomo klinikinio atvejo duomenimis.

Atvejo aprašymas. Pacientė – 80 metų moteris – į VUL SK akių ligų skyrių buvo atsiųsta enukleacijai 2023 metų kovo mėnesį, skundėsi kairės akies skausmu bei kairės akies regėjimo suprastėjimu iki aklumo. Iš ligos anamnezės žinoma, kad pacientei 2004 m. diagnozuotas kairės akies tumoras (pradinė diagnozė – rainelės lejomioma), nuo 2013m. sekta VUL SK, kairės akies regėjimo aštrumas palaipsniui blogėjo, vis dažniau jausdavo kairės akies skausmus (2019 m. V OS = 0,7; 2022m. V OS = rankų judesiai paracentriškai). Pacientės regos aštrumas 2023 m. kovo mėn. – V OD = 0,8 nek.; V OS = 0,00. Akispūdis: Tn OD = 19 mm Hg; Tn OS = 50,6 mm Hg. Biomikroskopijos metu OS buvo stebima nežymi stazinė injekcija, ragenos skaidri, be edemos, priekinėje kameroje tumoras, peraugantis priekinės kameros kampą bei dengiantis vyzdžio plotą, dugno detalių nesimatė. Pacientei diagnozuota antrinė uždaro kampo glaukoma dėl intraokulinio naviko. 2023m. kovo mėn. atlikus kairės akies priekinio segmento optinę koherentinę tomografiją, medialiniame apatiniame kvadrante stebėtas tumoras ties rainele daugiau nei ketvirtadalį suaugęs su ragenos endoteliumu, priekinės kameros kampas uždaras. Ultragarsiniame B skenavimo tyrime buvo stebima prominacija 3x4mm ties rainelės šaknimi.

Balandžio mėnesį (dieną prieš operaciją) stebėta OS akispūdzio neigiama dinamika (Tn OS = 69,3 mm Hg), buvo atlikta kairės akies obuolio enukleacija. Galutinė histopatologinė diagnozė – akies krumplyno melanoma pT1b G1; stebėtas akies krumplyno darinys augantis į priekinę akies obuolio kamerą, rainelę, rageną, plintantis odenoje. Atlikus plaučių kompiuterinę tomografiją bei pilvo ultragarsinį tyrimą – metastazių požymių nebuvo rasta.

Rezultatai. Krumplyno melanoma yra labai reta liga (1 iš 10 visų intraokulinių melanomų atvejų). Ji dažnai diagnozuojama vėlai, gana ilgai gali vystytis nepastebėta dėl klinikinių požymių nebuvimo ankstyvose stadijose ir savo anatominės lokalizacijos. Ši melanoma turi stiprų polinkį metastazuoti hematogeniniu keliu, ypač į kepenis. Krum-

plyno melanomos yra agresyvesnės ir blogesnės prognozės, nei rainelės ar gyslainės melanomos. Net iki 50 proc. krumplyno melanomos atvejų išsivysto metastazės. Tai susiję su vėlesniu šių navikų aptikimu, gausios krumplyno vaskuliarizacijos ir dažno krumplyno raumens susitraukimo. Diagnostikai sunkumų kelia sunki naviko vizualizacija. Dauguma atvejų nustatomi, kai navikai yra dideli, su rainelės ar gyslainės invazija ir išreikšta klinika. Ultragaršinis tyrimas ir priekinio segmento optinė koherentinė tomografija yra pagrindiniai uogenos melanomų diagnozavimo būdai. Literatūroje aprašyta daug gydymo metodų, skirtų kraujagyslinio dangalo navikams gydyti. Dėl ankstyvos diagnostikos vis plačiau taikomi akis tausojantys gydymo būdai (radioterapija, vietinė rezekcija, stereotaktinė radiochirurgija). Šiuo metu plačiausiai naudojamos naviko gydymo galimybės yra lokali rezekcija, spindulinė terapija ir enukleacija. Enukleacija indikuotina išplitusioms melanomoms, apimančioms daug vidinių akies struktūrų, galinčių nulemti antrinę glaukomą ar akies nervo pažeidimą.

Išvados. Krumplyno melanoma – retas ir potencialiai mirtinas akies navikas. Nors naujausios gydymo strategijos atveria daugiau galimybių išsaugoti regėjimą, bet esant lokaliai išplitusiai melanomai, kaip buvo stebėta šiame klinikiniame atvejuje, enukleacija išlieka gydymo standartu. Ankstyva diagnostika ir gydymas yra itin svarbūs vietinei ligos kontrolei, paciento regėjimo išsaugojimui, siekiant išvengti komplikacijų bei sisteminio išplitimo.

Raktažodžiai. Krumplyno melanoma; uogenos melanoma; antrinė glaukoma; enukleacija.